

BARSI HIRLAP.

Politikai hetilap. Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyes szám 20 fillér. Hirdetmények beiktatása jutányosan számítatik. A „Nyílt tér” sorának közlési díja 50 fillér.

Felölös szerkesztő és lapkiadótulajdonos
Dr. TÖRÖK MÓR.

A lap szellemi részét illető kéziratok a szerkesztőség, hirdetmények és pénzküldemények a kiazó hivatal címére küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Halleluja!

Irta: Dr. Török Mór.

A magyar politikai közélet ime kibontakozott. Még pedig úgy bontakozott ki, hogy büszkeséggel vallhatjuk magunkat a kibontakozás híveinek.

A nemzeti lét szent ügyében indult meg a közel 3 évig tartó küzdelem és már már vészjósló felhők tornyosultak az égen, melyek legszebb vágyainkat, legszebb ábrándjainkat pusztulással fenyegették, — midőn mégis kisütött a nap reményeink felett és a mindeneket éltető arany sugarak fénye és melege a nemzeti lét szebb jövőjét kezdik megérlelni. Mert boldog egyetértés létszen király és nemzet között. Megerősödik a trón, megizmosodik a nemzet. És a hármas bérczek tövében egységes nemzeti állam fogja hirdetni a magyar név dicsőségét.

A ma ez ünnepélyes pillanatában el kell felednünk a sok szenvedést és keserűséget. Az erkölcsi világrend törvénye parancsolja ezt nekünk. Mely minden időben érvényt szerez ugyan az igazságnak, de sohasem anélkül, hogy az er-

köles őszinte hitét kemény próbára ne tegye előbb. Nagy jutalom az igazság, nincs az a sok szenvedés és nyomorúság, melyet meg nem érdemelne.

A magyar nemzetet saját történelme tanította meg ez életből-csességre. Századokra terjedő hosszú időközön át szenvedett már a nemzet a sanyaruság kenyerén, hogy eljusson igazához és a szenvedések kalváriája mindig el is vezette az igazsághoz. És ha jött ideje megint, hogy tűrnie, hogy szenvednie kellett, sohasem esett kétségbe a multak szenvedései miatt, hanem elszántan, a biztos jövő reményével fogadta sorsát. Mert a multak dicsősége lebegett mindig a nemzet előtt és sohasem a keserűség multja.

Most is így fog cselekedni a nemzet. Nem azt szabad tekintenie, mit szenvedett, de azt, hogy miért szenvedett.

A nemzetállam kiépítésének nagy munkájába kell belefognunk. Eddig csak fél munkát végeztünk. Az is rossznak, hasznavehetetlennek mutatkozott. El volt rontva már az alapozásnál.

Kell-e ennél szebb, nemesebb feladat a magyarnak? Ha e feladatát sikerrel oldja meg a nemzet, ennél méltóbb, ennél nagyobb és értékesebb jutalma nem lehet a multak szenvedéseiért.

A magyarok Istenéhez szálljon tehát fohászuk, ki bölcsességet adott királynak és nemzetnek, hogy megtalálják a nemzeti állam jövője felé vezető utat. Hála Neked Istenünk! Halleluja! Halleluja!

A feltámadás!

A feltámadás ünnepét üli a keresztény civilizált világ. Ezek a nagy keresztény ünnepnapok azonban ünnepnapjai az egész emberiségnek, nem azért, mert a keresztény vallás a földkerekség uralkodó vallása, hanem mert ezeknek az ünnepnapoknak olyan erkölcsi, társadalmi vonatkozásaik vannak, a melyek közösök az egész emberiséggel.

A feltámadás erkölcsi lényege a jónak győzelme, az igazságnak diadalmaskodása. Ez a lényeg pedig örök időktől fogva érdekelt az egész művelt emberiséget s épen ebben van ennek az ünnepnek is, a kereszténység husvét-ünnepének társadalmi vonatkozása.

Tehát a jónak győzelme, az igazságnak diadalmaskodása! Akik alapvetői voltak a keresztény vallásnak, keresztény dogmáknak tanításoknak, jól tudták, hogy mit cselekszenek. Ők szociológusok voltak, természettudományos alaplól indultak ki s nem rajtuk mult, hogy tanításaikat a ké-

TÁRCZA.

Az árral szemben.

A lét tusája, melyet lázasan
Vínak körültem, meg nem kapta lelkem,
Ki elbukott, azt én nem számbatnám,
S kit győzni láttam, azt nem irigyeltem.

Kicsinyes czélért csapnak össze ők
Oly fegyverekkel, miket fogni szégyen,
A tusa bármint dul, bármerre dől,
Nekem csak látvány, miben semmi részem.

De hittem: minden alkotó erő,
Nemes vágy, a mi most forrong elnyomva
Egyszerre törhet lávaként elő,
Hogy a felület szennyét elsodorja.

S lesz ekkor bős, de dicső küzdelem!
Lelkem kibontja szárnyait hevében,
Erőmet én megfeszíthetem
S eszméim büszke győzelmét megérem.

— De most lankadni érzem e hitet,
Az a jel, mire én várok, nem jő meg,
Tikkadt a lelkem, fulladozni kezd,
Mintha elzárták volna levegőmet.

Oh hát jobb részem, mi nem engedi,
Hogy alászálljak a förtelmes árba,
Melylyel haladnak léhák sergei,
Őrök szomjával emészszén hiába?

Azért sarkalnak vágyak szüntelen
Kiküzdeni a szebb kort, jobb világot,

Hogy nem találva tápot, végtelen
Gyötörjenek, mint a pokoli lángok?

Oh hát erőmnek ép' a legjava
Ne is juthasson el küzdő terére,
S bár érzem: győzni tudnék általa
Csak vesztegeljen önmagát emészteve?

Ti, kik gunyból megadtátok nekem
Legfőbbjeit a legbecesebb javaknak,
De gátoljátok, hogy hasznuk vegyem,
Magasabb, titkos, démoni hatalmak!

Ha vak szeszélyből ti könyörtelen
Már eltörtétek a pálcát felettem:
Oh adjatok méltó halált nekem,
Ez életért, mi hozzám érdemtelen.

Rivaljon harcrom harsonája végre!
Szilaj kedvtől, bős, vágytól lángoló
Előre törjek s ömöljön ki vérem,
Nikor kitűzöm győztes lobogóm.

Koroda Pál.

Az utolsó Ónody.

Istenben boldogult László királyunk, e néven negyedik a magyar történetében, egyszer megtette azt a tréfát, hogy minden aranybulla és minden királyi dekrétumok ellenére az Ónody-nemzetségnek adá az egész kerek Ungvármegyét, non in honorem, sed in praemium, szabadispáni joggal.

Ilyenképpen lettek az Ónodyak az első törvényhatósági joggal bíró comes-ek e hazában. És azóta minden király jogára alatt

felüti a fejét egy-egy Ónody gróf és minden korból található a rájuk maradt decretum maior-okon egy-egy Ónody seitur-ja, hattys czimerü billoga, aki mint igazi báró vett részt a király tanácsában.

Széles ez országban valahány vitézi tettről, földesuri hatalmaskodásról, nagyuri bolondgombáról vagy pikáns történetről szól a krónika, az Ónodyakkal találkozunk ott is. Benne volt már az a vérükben, abban az erős, brutális kékvérben és öröklődött át apáról fiúra.

S ahogyan nőtt a vérükben hatalmaskodás vágya, úgy csökkent a dominium. Minden egyes Ónody kivette a részét benne, hogy elpoesékoljon egy-két jobbágy falut. Hatalmas darabka föld lehetett az Ónody-jóság, mert négyszáz esztendőn át kerek számban hetven Ónody sarjadék igyekezett rajta, hogy a nyakát szegjék. Ennek a terbélyes és fényes családfának volt az utolsó rügye Ónody Bódog gróf, Ónody Pál és báró Aquaviva Zsuzsanna fia, akinek az őseitől öröklött tradícióval, azalatt a hét év alatt, a melyet a 10-es dragonyosoknál szolgált, sikerült végkép ráköltetni a még megmaradt három falut, Ócskát, Porondot és Törökvárt egy kis bécsi színészszőre.

Mikor aztán az ősei lepattogzott olajfestésű arczképein kívül nem volt már a régi jusból semmi egyebe, mint egy kis vedlett vakolatu téglaháza (amelyben valamikor az apja tisztartója lakott) odahaza Ungban, akkor az utolsó Ónody lecsapta a főhadnagyi kardbojtját, hazajött abba a

sőbbi nemzedékek rosszul magyarázták. A jónak, az igazságnak győzelme volt minden idő harcának a czélja. Ez a mai küzdelmek ütköző pontja is.

Mi hát az a feltámadás? Az emberi igazság életre kelése. Mi az emberi igazság? Az, amit a nagy társadalom gondolkodók hirdetnek, a munka megbecsülése. Mert az egész természeti rend középpontja a munka. Innen indul ki és ide tér vissza minden. Ez az alapja tudományának, művelődésnek, haladásnak, jólétnek, fizikai és lelki boldogságnak. A munka! A munka!

Értsék meg hát már az ideálisták, a munkában van a legfőbb ideál. A kézzel fogható értéket jelentő, forgatható munkában testesül meg még az ő világuk is: az álmok világa.

Ilyen nagy ünnepeken, a mikor a szivekbe oltott s a lelkekbe nevelt vallási érzés hívő hittel, vak buzgalommal fordul a dogmákba foglalt eseményekhez, ilyenkor, a mikor fogékonyabb, érzékenyebb a lélek az eszme iránt, értezzük meg az emberiséggel, hogy mi is az a feltámadás.

A feltámadás az, amit Krisztus akart vele példázni. Miért támadt fel vajjon Krisztus urunk? A szentírás tanítja: hogy megváltás az emberiséget.

Husvét ünnepe: tehát az emberiség feltámadása. A nyomoruság, a jogfosztottság sziklájával fődött, elnyomott emberiségnek feltámadása.

Értsék meg tehát ünneplő emberek, érte meg hát minden keresztény, aki hű követője akar lenni Krisztus tanításainak. Az emberiség feltámadásra, megváltásra vár. Sirja egyre mélyebb, szenvedése, nyomora egyre kiáltóbb, tehát egyre sürgetőbb az idő, hogy megváltassék.

Semmi késedelem. A jövőző nemzedékek elé hogyan álljon a mának, a jelennek nemzedéke, ha az Istentől, a teremtéstől rájáró feladatot nem teljesíti? Nincs a természetnek olyan teremtménye, amelynek ne volna meg a rendeltetése. A virágnak, amely illatával tölti be a levegőt, az a rendeltetése, hogy viragozzék, hogy színeivel széppé tegye a földet. — Csak az embernek, Isten legtökéletesebb teremtményének ne volna rendeltetése? Nem, nem! Az embertársakért való küzdés, az ember szeretet, — ez az emberi rendeltetés, ez a mi lelkünk virága. — Szép husvét napján hirtsük tele a földet ezzel a százszorszép virággal! . . . .

A választások küszöbén.

A választások elrendeltetvén, — Barsvármegyében is megindultak a választási mozgalmak. — E mozgalom alatt nem azt a nehéz küzdelmet értjük, melynek részei voltunk a múlt választások alkalmával. Nem érthetjük ezt, mert abban a szent meggyőződésben élünk, hogy Barsvármegyében a győzelemre jutott nemzeti ügynek többé nem lesz ellensége. A vármegye egész közönsége a nemzeti ügy táborában fog találkozni s mi hiszszük, hogy Barsvármegyében a régi rendszer képviselőit, pártfogolóit többé nem nyer.

Körmöczbánya kivételével Barsvármegye minden választókerülete a koalizált pártokhoz csatlakozott képviselőt küldött a parlamentbe már a múlt választás alkalmával is, — egészen bizonyos tehát, hogy most, midőn e pártok kormányra jutottak, azaz érvényesültek, még inkább úgy lesz, mint volt, sőt még különben, amennyiben a körmöczbányai kerület is a vármegye többségéhez fog csatlakozni.

Az aranyosmaróti választókerületben kétségtelenül egyhangú lesz a választás. Megválasztjuk Karácsonyi Sándort, volt képviselőnk, aki erre határozottan érdemeit szerzett. Neki köszönhetjük első sorban és tulajdonképp részben, hogy az armaróti választókerületben az egyesült ellenzék oly fényes sikerrel küzdött meg a múlt választások alkalmával a régi Tiszarendszerrel. Neki köszönhetjük azért, mert ő volt az, ki három cikluson át a kerületet, hogy úgy mondjuk, megdolgozta az ellenzéknek. Ő volt az, ki házról-házra járt, faluról-falura, hogy a választók egyesit külön-külön nyerte meg az ellenzéknek. Ő volt az, aki mindvégig önzetlenül fáradozott a most ime győzelemre jutott szent ügy érdekében. Mert Karácsonyi Sándor a múlt választások alkalmával sem a maga személyének kereresett dicsőségét, hanem az ügynek. Neki azért kellett fellépnie, mert minden törekvése dacára sem tudott ellenzéki jelöltet kapni. Akiket csak megkínáltunk a jelöltséggel, mind megköszönte

a kitüntetését. Mert félték attól, hogy csak pünkösdi királyság lesz a mandátum és senki sem akarta a legkevesebb választási költségeket is koczkatatni. Más pénzért persze elfogadták volna némelyek a képviselőséget, de olyan még kevésbé akadáhatott, ki pénzt adott volna csak azért, hogy más legyen megválasztva. Ekkor Karácsonyi Sándor megtette azt, hogy ő fogadta el a jelöltséget és természetes, hogy aki másnak tudott volna kiváló jó kortes lenni, még inkább lehetett magának. Karácsonyi Sándor iránt tehát hálával tartozik a kerület és ha csak ez volna az egyetlen erősségünk is az ő személye mellett, akkor sincs okunk kételkedni benne, hogy ismét Karácsonyi Sándor kerül ki győztesen az urnából. — De Karácsonyi Sándor egyénisége másképp is érdemeket szerzett arra, hogy a választókerület bizalmával tisztelj meg őt. Nem szólnunk arról, hogy egész multja igaz hazafisága mellett tesz bizonyosságot. Szólunk ellenben igenis arról, hogy rövid képviselő megbízásának ideje alatt mennyit fáradozott, mennyit törődött a választókerület érdekeivel. Szólunk arról, hogy rövid idő alatt mennyire érdemesnek mutatkozott a bizalomra Karácsonyi Sándor, ki a mandátumot nem a saját czéljainak, a saját önző érdekeinek eszközéül tekintette, hanem azon kötelességének, feladatának, hogy a választókerület érdekeit védelmezze és támogassa. Nem őt kellett felkeresni pártfogásért, támogatásért, ő maga kereste fel a választókat. Kereste, kutatta, hol, kinek mi baja, mi panasza, mi érdeke. És minden törekvéssel, minden igyekezetével iparkodott bárkinek is segítségére lenni.

Nem is hisszük, hogy Karácsonyi Sándornak ellenjelöltje akadjon. Mert volt ugyan szó arról, hogy más, bár koalíziós pártbeli jelölttel akartak volna némelyek megpróbálkozni, de biztos értesülésünk van arról, hogy e szándékukról az illetők, — ép Karácsonyi Sándor érdemeire való tekintettel, — lemondottak.

A lévai választókerületben a függet-

téglaházba és elkezdett öregedni. Vele öregedett József is, a hajdani legénye. Az elkísérte „haza.“

Zárkózott, unalmas, szürke életet éltek. Bódog gróf felaggatta a szobája falán a család régi, elárvult fegyvereit, meg az őseinek képét és nem törődött továbbra semmivel. Nem tudott lealázkodni annyira, hogy valami existenciát teremtsen. Egy Ónody gróf, aki megyei számvevő, vagy legfeljebb tanfelügyelő! Fellázadt benne ez ellen a gondolat ellen az Ónodyak kék vére, hat százados dolyfe: — aki ezt a nevet viseli, az csak nagyur lehet vagy semmi. Inkább nézegette napestig az ősei képét. Leült közéjük és elverte a gögös lelkét valamelyik kétszáz év előtt elhalt úkapja páncéljával. Végtére közönyössé vált minden más iránt. Beleszókkent a szemébe az ősei régi dicsőségének ragyogása és attól a hazajáró fénytől nem látott meg más egyebet, mint azokat a rozsdás kardokat és megbarnult képeket.

Hanem azért a rossz szabású nadrágjával, divatjából kiment, zöldbejátszó gérokkjával is megmaradt Ónodynak. Szikár, feszes alakja, fakó arcából kivilló szürke szeme és mozdulatainak graciózus, ideges félszerege reá vallott az egykori nagy urra.

Es amíg az utolsó Ónody némán, apathikusan sütkérezett az ősei képéről reá sugárzó fénykévében, addig az öreg József rendszeren dörmögve tisztogatta kopott, ócska libériájának megvörösödött nikkeltombjain a fehér hattyus Ónody czimert.

— Berozdásodott a ezimerünk, be. Hej, másképp volt ez, nem is olyan régen. Amikor az ócska kastélyban, amelyik most Glüek uraságé, a Bódog gróf százszorszép Krisztina hugának ültük a lakodalmát...

Fájt az öreg lelkének nagyon, ha az ura régi dicsősége jutott az eszébe. És fájt neki szörnyen, ha gunyolódott, ha kicsinyelték őket. Pedig még az a szeplős mézszároslegény is laposat sandított, amikor az öreg József vitte haza a mindennapos egy font ürühust.

Hanem az öreg titkolta Bódog gróf előtt. Hadd higye az csak, hogy Ónodyak régi fényét észreveszi a világ is, nem csak ő maga. Es ha a titkát veszély fenyegette, úgy segített az öreg, hogy hármasan elhallgattatta a csufondároskodót:

— Hallja az ur, ne higye, hogy az Ónody gróf szeme megromlott. Ha tizenöt év előtt le tudott lóni egy német herceget, le tud akkor ma is egy olyan potentátot, mint az ur!

... Voltak néha derűs napjaik is. Mikor úgy egy esztendőben egyszer vendég jött a grófhöz: egy-egy szomszédos új földesur, vagy egy arra járó fiskális. Ilyenkor az öreg József azt hitte, hogy visszazalolt a régi szép világnak egy darabja.

Bódog gróf nagyuri grandezzaival fogadta a vendéget, feszes, szinte tulzott udvariassággal, de amelyben benne volt a született ur leereszkedése. Megértette mindig, amit megértetni akart:

— Ne felejtse, hogy Ónodyval beszélj.

Rendesen megmutogatta az Ónody ereklyéket, elmagyarázta a régi családi képek történetét, s csak olyankor melegegett föl, ha látta, hogy érdeklődésre talált.

— Ez itt a vándor ősem, Sebestyén, aki a gyarmathi esatában vesztette életét; ez itt Ónody Lipót, Károly császár híres labancvezére, ez pedig a szép Ónody Ludovika, akinek a fekete szeme miatt az uralkodó ház egyik deli, iju sarja kereste és találta meg a halált a törökök elleni harcban. . . .

De ez az ellágyulás sem tartott soká. Mikor végigmagyarázta a képeket mind, rendszeren elhallgatott, s a bucsuzáskor már megint a régi, büszke Ónody gróf volt: kimért és előkelő.

Egyszer aztán egy igazán szokatlan vendéget kapott, egy régi perének elmarasztaló itéletét hatezer koronáról. Mikor végigfutott rajta, akkor érzett talán először életében fájdalmat. Valami vaskéz szoritotta össze a büszke, hajthatatlan szívet s a hideg, szürke szeméből két könnyesepp gördült ki. Elveszik az utolsó is, a mi még megmaradt: — ezt a házat is. Végrehajtják őt, Ónody Bódogot!

Hatezer korona! Az utolsó Ónody önkéntelenül a zsebébe nyult és kivette összes vagyonát. Harminczhárom fillér.

Eszébe jutott az a fiatal dragonos-tiszt, aki husz év előtt Bécsben egy éjjel elvert ennyit. S akkor azért a pénzért nem keringtek az agyában ilyen gondolatok. . .

lenségi párt jelöltje ifj. Madarász József és Levatic Gusztáv lévai tekintélyes ügyvéd. — Ugy látszik, hogy a lévai kerületben erősebb lesz a küzdelem most. Mert nem pártok, de személyek között lesz a verseny. A jelek eddig arra mutatnak, hogy a Levatic párt fog győzni. Ifj. Madarász József sokkal fiatalabb ember még, semhogy politikai multja mellett állást lehetne foglalni. Míg Levatic Gusztávról határozottan konstatálhatjuk, hogy multja, egyénisége teljesen elegendő biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a lévai választókerület jól legyen képviselve.

Az újbányai kerületben kétségtelesen Wildfeuer Károly eddigi képviselő marad meg. Régi ismert név, kipróbált erő s részünkről már csak azért is őt ajánlhatjuk, mert az újbányai kerületben Wildfeuernek a mult választások alkalmával nagyon nehéz küzdelme volt és így mindenképp megérdemli, hogy a küzdelmének gyümölcseit is élvezze. Egyébként egy hírlík, hogy Mailáth István vármegyei főjegyző szándékozik fellépni az újbányai kerületben alkotmány-párti programmal. Nem tagadjuk, hogy Mailáth egyénisége előttünk is igen rokonszenves, ámde mi azt hisszük, hogy sokkal czélszerűbb volna, ha Mailáth a koalíciós pártok részére még meg nem hódított körmöcbányai kerületben lépne fel. Annival is inkább, mert kétségtelen, hogy a néppárt támogatása mellett könnyű dolga volna a körmöcbányai kerületben.

Krónika.

Az új rend.

A bukott kormány új rendet akart teremteni az országban. De valósággal nem a rendet, hanem a rendtelenséget teremtette. Ezt a rendszeres rendtelenséget nevezte rendnek. De Mortuis nihil, nisi bene. Ugy van. Le van tárgyalva. Adja az Isten, hogy örök időkre szóljon. Az is, hogy ezentúl csakugyan új rend lésson az országban. Igazi, tökéletes rend. Mely utálja

Megrázkódott, azután rekedten nevetett.

— No, hát — slusz!

Odament a falhoz és a hattyus ezimerű pecsétgyűrűs kezével lekasztott egy kivarrott kardkötőt.

És törökvari Ónody Bódog gróf, híres családjának utolsó sarjadéka, oda akasztotta fel magát ősei képe mellé a falra, a nádor és a tárnokmester közé.

* * *

Mikor a végrehajtó jött, az öreg József éppen kifelé igyekezett egy nagy batyuval a hátán.

— Szerencés jó napot a tekintetes uraknak. Liczítálni jöttek? — Lehet már... tessék csak beljebb kerülni. Megvan minden rendben, nem hiányzik egy fia sem. Hanem a képekre vigyázzanak, — könnyen kilyukadnak azok, ha leveszik a szegről. Ott függnek mind az első szobában sorra. A nádor, a tárnokmester, meg a Bódog gróf anyai öreganyja, a ki Mária Terézia királyasszonyunknak volt udvari dámája... Tessék csak liczítálni a tekintetes uraknak... Ott lógg köztük az utolsó Ónody is...

Tenger keserűség szorongatta az öreg torkát. Szemére huzta a sapkáját, a mint tovább állott.

— No, adj' Isten mindnyájuknak, tekintetes urak.

Rántott egyet a batyuján, ezihelődött, ment.

Hurezkodott az öreg József is boldogabb hazába.

Göde Jenő.

az igazságtalanságot. Mely megveti az előítéleteket. Mely üldözi az előjogokat. Igen, az új rendtől várjuk és reméljük az átalakulást. A közélet, beleértve a társadalmat is, metamorfózisát. Legyen vége már egyszer a stréberség korának. A pajtáskodások, a csunya protekciók idejének. Minden polgára a hazának érdeme szerint találja meg boldogulását. Hihetőleg nem sofizma a kormánynak eddig csak úgy odavetett az a programja, hogy Magyarország ezentúl demokratikus állam legyen. Mert legyünk csak tisztában előbb a fogalom tartalmával. Nem az a lényeges, hogy mindenki egyenlő a másikkal, azaz, hogy egyik ember sem ér többet a másikkal. Ez csak jó volna. Azonban lehetetlen. Mert annyira tökéletes nem lesz soha az emberiség, hogy még ne kelljen tökéletesednie. Már pedig, amíg arra szükség van, addig mindég különbség lesz az emberek között. A demokraciának egészen más értelme van. Az, hogy ne születés, ne külön prerogatívák szerint osszuk be a honpolgárokat, hanem ki milyen ember, milyen tartalmas, eszes, karakteres, — ki milyen hazafi. Ha ez meg lesz, hogy az embereket, a honpolgárokat belső értékük szerint fogják megkülönböztetni, akkor lesz demokratikus az ország, de akkor lesz egyuttal az az idő is, midőn sokkal, de sokkal kevesebb elégtelen polgára lesz a hazának s boldog lesz a magyar. Az új rend eszerint boldogságot ígér. — Végre tehát eszünkre térünk, mert most már nem azzal töltjük el egész életünket, hogy más nemzetek, idegen államok boldogságát irigyeljük, hanem valamit azzal is törődünk, hogy nekünk is jó dolgunk legyen, miként kell is, hogy minden önértetes, iparkodó nép előbb utóbb boldoguljon. — Szívünk egész melegével üdvözljük az új rendet.

H i r e k.

T. előfizetőinkhez. Mindazon tisztelt olvasóinkat, kik a lap árával hátralékban vannak, tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat kiadóhivatalunkba mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mert mi is csak így vagyunk képesek a lappal járó nehéz anyagi kötelezettségeinknek megfelelni. Egyuttal kérjük az előfizetések megújítását is, hogy a nyomtatandó példányok iránt tájékozhasuk magunkat. Arra is figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy ha a lapot tovább jártni nem óhajtnák, küldjék vissza, mert ellenesetben megrendelőnek tekintjük őket.

A kiadóhivatal.

Az új főispán. Tegnap vett értesülésünk szerint Barsvármegye főispáni méltóságára Kazy János a vármegye volt főispánja lett kinevezve. E hirt meglepéssel vesszük, miután alkalmunk volt róla meggyőződni, hogy Kazy János élénk részt vett a vármegye által folytatott nemzeti ellentállásban.

Állásaikba visszahelyezve. A vármegyének elmozdított tisztviselői belügyministeri rendelettel tegnap állásaikba visszahelyeztettek s így a vármegyének ismét Simonyi Béla lett tényleges alispánja.

Marad a megyei főorvos. Dr. Benkő Lajos megyei főorvos nem akarván az új aera alatt szolgálni, nyugdíjaztatását kérte, azonban miután szerencsére nagyon fordult a világ, elesett a nyugdíjaztatás indoka és így Dr. Benkő Lajos továbbra is főorvosa marad a megyének. Az aspiránsok tehát búsan olvashatják el maguknak a Petőfi „Füstbe ment tervét.” Csak arra vagyunk kíváncsiak, kinek mi haszna, vagy kára volt belőle, mert beszélnek róla.

A bojkottról. Magunk is hirdettük annak idején, hogy a nemzeti ellenállás megtörésére vállalkozók ellen a legmehszzebbmenő bojkottal éljen a társadalom. Ez hála Istennek meg is történt, sőt kissé túl is lőtt a célon. A bojkottot azokkal szemben is alkalmazták, kik még sem érdemelték meg olyan nagyon. A hivatalaikban megmaradt tisztviselőket értjük. Lehet, hogy egyesek kihívó viselkedésükkel és

alakoskodó magatartásukkal csakugyan megérdemelték és megérdemlik, hogy érezzék a társadalomnak e súlyos büntetését, mindazáltal a legtöbb megmaradt tisztviselőre nem lehet így nyilatkozni. E tisztviselők ugyan a vármegyével szemben renitenskedőknek tekinthetők, ámde az is igaz, hogy őket jó szándék vezérelte. Aztán meg valljuk meg őszintén, nagyon szorultam már a kapeza. Mit tehetett egyebet a legtöbb fizetésére nagyon is rászoruló tisztviselő. És ne feledjük, hogy nyílt törvényteleneségre annál kevésbé vállalkoztak, mert ők előre is bejelentették, hogy ilyen hatósági meghagyásnak engedelmeskedni nem fognak. Igazságot kérünk a társadalomtól e tisztviselők részére és mindenképp azt, hogy a nagy győzelem öröme a hatalmas társadalom is adjon némi amnesztiát.

A megugrott főispán. Valósággal megugrott Sényi Kálmán Aranyosmarótról. Alig vette a hirt, hogy vége a dicőséges hatalmi kérdésnek, kerekét oldott, összeszedte a ezókmókját és Budapestig meg sem állt. A vármegye épenséggel nem siratja.

Elmaradt központi választmány. Folyó hó 10-én a központi választmányának ülést kellett volna tartania, azonban miután Pogány József akart elnökös-ködni ott, a választmány tagjai jobbnak látták el sem menni az ülésre. Ugy tudjuk, hogy Pogány beüzentetett Simonyi Béla alispánhoz, hogy megakarja nyitni az ülést, azonban Simonyiéknél nem reagáltak az üzenetre.

Nyugdíjba megy. Szabó Lajos megyei másodaljegyző és kinevezett főjegyző — értesülésünk szerint — nyugdíjaztatását fogja megrongált egészségi állapotára való tekintettel kérni.

Eltűnt, de visszajött volt alispán. Másnap, hogy a gazda kerekét oldott, Pogány József kinevezett alispán sem érezte helyét a vármegyében. Sietett és szaladt a gazdája után. Nagy volt a meglepés, mikor ennek hire futott, de menél kisebb akkor, midőn harmadnap megingt visszatért, állítólag azon ezélebből, hogy hivatalát átadja. A titokban visszaérkezett alispán keserves meglepetésben részesült, a mennyiben bár éjjel 11 óra felé jött meg a vonattal, az állomástól kezdve egész a szállásáig meleg óvációkkal tüntették ki. Cairkefogó, gazember, hazaáruló és más ehhez hasonló tömeges megszólitásokban nem fukarkodott az óvációt rendező ifjuság. Szerencséseje, hogy két esendőr várta az állomásnál, mivel különben többet nem evett volna a kegydíjából. — Egyébként mindnyájunknak megnyugtatóra közölhetjük, hogy tegnap már végleg bucsut mondott a vármegyének.

Megszűnt az ostromállapot. Szomorúság szállott Aranyosmarót városára. Elvonult a haderő. Hirtelen történt. Távírat érkezett és a katonák rögvést vonatra ültek. A szomorúság azonban talán csak olyan tréfának való. Valósággal örülünk neki. Mert ez is csak annak a jele, hogy megváltozott az idő.

Megei közgyűlés. Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 5-én közgyűlést tartott, melyen az állandó választmány javaslatához képest a tárgyszorozatot levették napirendről. Örömmel konstatáljuk, hogy így szebben történt, mint ahogy mi indítványoztuk. Szebben, mert valóban nem volt rá szükség a válság közeli megoldása folytán, hogy törvénytelennek minősített közgyűlésen érdemleges határozatokat hozzon a vármegye.

Tulipán táncestély. A barsmegyei kaszinó f. hó 21-én tulipán táncestélyt rendez. A meghívók mai napon küldettek szét.

Halálozás. Kinezel Károly aranyosmaróti lakos folyó hó 11-én 78 éves korában jobblétre szenderült. Az elhunyt Aranyosmarótnak legtekintélyesebb polgárai közé tartozott és halálának híre általános részvétet keltett. Nyugodjék békével.

Április 11. A magyar törvénytárban április 11-ike nemzeti ünnepként szerepel.

Annak emlékeül, hogy a 48-as törvényeket a király e napon szentesítette. Tudjuk, hogy a törvényjavaslat tárgyalásánál heves viták folytak emiatt, mert a parlamenti ellenzék márczius 15-ikét kívánta hivatalosan is törvénybe iktatni. A társadalom úgy segített a dolgon, hogy április 11-ikét nem tekintette ünnepnek, hanem csak márczius 15-öt. Most azonban az általános kiengesztelődés folytán április 11-et is nemzeti ünnepnek tekintjük. Látható is volt már ennek jele. Más évektől eltérően az idén mindenütt kitűzték a nemzeti lobogót, mely kétségtelenül azt jelezi, hogy a társadalom is ünnepnek tekinti már április 11-et.

Mi lesz az előlépett tisztviselőkkel? Magunk is kíváncsiak vagyunk, tehát biztos választ nem adhatunk. Ha tőlünk kérnének az érdekeltek tanácsot, mi azt tanácsolnánk, hogy egyszerűen jelentsék be a törvényhatósági bizottságnak, hogy az előlépetésüktől visszalépnék és régi hivatalaikat foglalják el. Ez a legegyszerűbb és legkorrektebb megoldás azok részére, kik a hivatalra rá vannak szorulva.

Az utolsó kilaktalanítási per. Barsvármegye törvényhatósági bizottsága annak idején megbizta a tiszti főügyészt, hogy Sényi Kálmán kilaktalanítása iránt pert tegyen folyamatba és miután esetleges akadályokra is gondolt a vármegye, egyben másokat is megbizott e per vitelével, többek között Dr. Koskó Béla lévai ügyvédet is. Dr. Koskó Béla a múlt héten be is adta a keresetet, azonban az alperesnek bajos lesz a keresetet kézbesíteni és különben is most már csak legfeljebb a perköltségek miatt folyhatik a per. Ez lesz tehát a legutolsó politikai jellegű kilaktalanítási per.

A mindig kormánypártiak. Az új idők szele nagy átváltozásokat idézett már eddig is elő. A mindig kormánypártiak szépen átvedlettek. Annyi most már megint a kormánypárti, hogy szinte félelmetes. Mert tetszik tudni, igen sokan vannak azok, akik mindig kormánypártiak. Azonban adjuk ki a jelszót: Párti árukat nem vásárolunk. — Új időkben új ruhát viseljünk. A régiek ugyanis kopottak már.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) folyó évi márczius hó 17-én tartott 74-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1905. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1905. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 771.879,007 kor. és 54 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 35.489,533 korona és 24 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 18.739,255 kor. és 97 fillérről 209.076,662 korona 98 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses lopás elleni és tűkörüvegbiztosítást a díjbevétel 14.429,413,117 korona biztosítási összeg után 23.671,911 kor. 75 fill. volt, miből 8.903,497 kor. 38 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 14.768,414 kor. 37 fillérre rugott, mely összegből 10.464,043 kor. 40 fillér mint díjtartalék minden teherrel menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 94.667,902 korona 96 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.833,502 korona 39 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.552,290 kor. 37 fillérre rugott. Károkkért a társaság 1905-ben 30.285,711 korona 02 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 827.976,227 kor. 40 fill. nyí igen tekintélyes összeget fizetett ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26.999,096 k. 73 fill.-re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség tartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 k. 17 fill. külön tartalékkal együtt 19.206,875 k. 73 f.-re emelkedett, továbbá felemlítendő a 160.000 k.-ra rugó kétes követelések tartaléka és az 911.110 k. 50 f.-nyi ingatlan tartalék. Ezenkívül fenáll még egy 1471,110 k. 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a

rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esökkenését kiegyenlítsse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, idei átutalások folytán 247.497,914 k. 42 fillérről 270.052,078 kor. 64 f.-re emelkedtek, melyek a következőkben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 43.258,594 k. 47 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 21.221,765 k. 52 fill. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 1.354,419 k. 4. Értékpapírok 185.300,903 k. 34 fill. 5. Tárca váltók 707,151 k. 55 f. 6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7350000 k. 7. Bankoknál levő rendelkezésekre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 10.859,244 k. 76 f., összesen 270.052,078 k. 64 f. Ezen értékekből 585 millió korona magyar értékekre esik.

A részvénytársaság és a magyar állampolgárság. Egy konkrét esetben a budapesti kir. ítélőtábla a következő elvi kijelentést tette: A törvény nem tartalmaz kifejezett rendelkezést sem arra vonatkozólag, hogy a részvénytársaság igazgatóságának és felügyelő bizottságának egy vagy több tagja szükségképp magyar állampolgár vagy magyarországi lakos legyen, sem pedig arra vonatkozólag, hogy a felügyelő bizottság tagjai csak részvényesek lehetnek. Nem is következ ez a kereskedelmi törvénynek a részvénytársaságra vonatkozó rendelkezéseiből és a törvény célzatából sem. A részvényesek abbéli joga, hogy azokat válasszák meg az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjaivá, a kiket ezekre az állásokra a legalkalmasabbnak tartanak, egyik lényeges és a dolog természetéből folyó elve a kereskedelmi forgalomnak. Ez elv minden korlátozása megnehezíti a részvénytársaságok alakulását és működését, mert lehetnek esetek, a mikor ily korlátozás oly igazgatósági vagy felügyelő bizottsági tag választását teszi lehetlenné, aki az illető eset körülményei szerint az állásra a legalkalmasabbnak volt a részvényesek meggyőződése szerint egyedül alkalmasnak látszik. Ily eset lehet például, a mikor az összes részvényesek külföldiek, vagy a mikor a részvényesek közt egy sines, a ki a felügyelő bizottsági tagsághoz szükséges szakértelemmel rendelkezik. Ennélfogva a törvény kifejezett rendelkezésének hiányában a részvényesek választási jogát sem abban a tekintetben, hogy az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjai szükségképp magyar állampolgárok vagy magyarországi lakosok legyenek, sem abban a tekintetben, hogy a felügyelő bizottság tagjai csak részvényesek lehetnek, korlátoztnak tartani nem lehet.

Tizenöt éves furdőzés és különféle hirdetett szerek voltak eredmény nélkül számos csuz és köszvényes betegeknek, kik végre is a híres Zoltán-féle kenőcs használatára által teljesen meggyógyultak. Ára 2 kor. Zoltán Béla gyógytárában, Budapest, V., Szabadságtér.

659/1906.

Árlejtési hirdetmény.

Aranyosmarót nagyközség képviselő-testülete 1906. évi április hó 9-én tartott képviselő-testületi ülésében 34. sz. a. hozott határozatával a gróf Migazzy-utczát az Irma-utczával összekötő utat 6 méterre kiszélesíti s így a jegyzői lakásul szolgáló 223 számú házból le fog bontatni egy rész, a fennmaradó házrész átalakíttatik lakásul s ezen átalakítási költségeket 3828 kor. 10 fillér előirányzati költségösszeg erejéig engedélyezte.

Ezen munka kivitelének biztosítása céljából 1906. évi április hó 28-ának délelőtti 9 órájára Aranyosmaróton, a városházán tartandó zárt ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 9 órájáig alulírott községi bíróhoz anyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatához az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz esatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet Aranyosmarót község házában a rendes hivatalos órák alatt megtekinthető.

Aranyosmarót, 1906. évi április hó 10-én.

Budinszky Lajos. Csikkel József,
jegyző. bíró.

777 Arverési hirdetm. kivonat.

1906

Az ujbányai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Horn Berthold végrehajtonak Suhajda József végrehajtonak szenedvő elleni 124 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtonak ügyében az armaróti kir. törvszék az ujbányai kir. bíróság területén levő Ujbánya városban fekvő az ujbányai 773 sz. tkvben A + 1 sor 1416—1419 hrsz 149 házsz alatt foglalt jóságtestből B 2 4 tétel alatt Suhajda József nevén irt $\frac{2}{11}$ részre az árverést 752 korona ezennel megállapított kikialtási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1906 évi június hó 16-án d e 10 órakor ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 75 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi 60 törvényezikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-ét 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ujbányán a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1906 évi márczius hó 25-én.

Pátkay, kir. aljbíró.

TULIPÁN zászlók és választási jevények megrendelhetők a „Dóczi” könyvnyomdában.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Hirek” rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e ozélból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég és viszontbiztosító r.-t.”, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára.

Az aranyosmaróti főügynökség: **Simko Adolf.**